

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
 Danske Regioner

Monitoreringsaftale mellem Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Danske Regioner om opfølgning på fødselsaftalen 'En god start på livet'

11. juni 2023

Dette notat beskriver Indenrigs- og Sundhedsministeriets aftale med Danske Regioner om den konkrete opfølgning på fødselsaftalen 'En god start på livet'.

Baggrund

Den forhenværende regering og aftalepartierne bag finansloven for 2022 indgik den 9. maj 2022 aftale om udmøntning af midler til fødselspakken 'En god start på livet'¹. Den nuværende regering har besluttet af videreføre aftalen.

Et overblik over initiativerne i fødselsaftalen fremgår af tabel 1.

Tabel 1				
Økonomi				
Mio. kr. (2022-PL)	2022	2023	2024	2025
Rekrutterings- og fastholdelsespakke til fødeafdelingerne	51,1	12,2	16,2	-
Mere end 100 flere ansatte (årsværk) til fødeafdelingerne	39,7	69,4	69,4	69,4
Udvidet ammerådgivning med videokonsultation	-	10,0	10,0	-
Ret til to dages barselsophold eller hjemmebesøg for førstegangsfødende	9,2	18,4	18,4	18,4
Evaluerings af ret for førstegangsfødende	-	-	1,0	-
Yderligere styrkelse af fødselsområdet ved indførelse af ret til to dages barselsophold eller hjemmebesøg for flergangsfødende og/eller mere personale	-	-	-	62,2
Analyse og kortlægning af normeringer på fødselsområdet	2,0	-	-	-
I alt	102,0	110,0	115,0	150,0

Anm.: Sundhedsministeriets egne beregninger.

Midlerne udmøntes til regionerne med afsæt i den udmøntningsaftale, der blev indgået mellem den forhenværende regering og Danske Regioner den 10. juni 2022².

Det fremgår af udmøntningsaftalen, at den konkrete opfølgning aftales mellem Sundhedsministeriet og Danske Regioner, hvilket ligger til grund for dette notat.

¹ [Aftale om udmøntning af midler til fødselspakken 'En god start på livet'.pdf \(sum.dk\)](#)

² [Udmøntningsaftale fødsler.pdf \(sum.dk\)](#)

Opfølgning på fødselsaftalen 'En god start på livet'

Følgende er aftalt mellem Danske Regioner og Indenrigs- og Sundhedsministeriet:

- At Danske Regioner årligt (i foråret i hvert af de år aftalen løber fra og med 2023) fremsender *kvantitativ opfølgning* på følgende initiativer i fødselsaftalen:

- 100 flere ansatte (årsværk) på fødeafdelingerne
- Ret til to dages barselsophold eller hjemmebesøg til førstegangsfødende.

Den første kvantitative opfølgning fremsendes til Indenrigs- og Sundhedsministeriet i foråret 2023.

- At Danske Regioner halvårligt (hhv. i foråret og i efteråret i hvert af de år aftalen løber fra og med 2023) fremsender *kvalitativ opfølgning* på følgende initiativer i fødselsaftalen*:

- Rekrutterings- og fastholdelsespakke til fødeafdelingerne.
- Ret til to dages barselsophold eller hjemmebesøg til førstegangsfødende.

Den første kvalitative opfølgning fremsendes til Indenrigs- og Sundhedsministeriet i foråret 2023.

*Den kvalitative del giver en status på implementeringen af de to dages barselsophold eller hjemmebesøg for førstegangsfødende samt status på rekrutterings- og fastholdelsesinitiativer i regionerne.

Det bemærkes, at monitoreringsaftalen kan modificeres, såfremt der viser sig politisk ønske om tilpasning af de parametre, som der følges op på.

Opfølgning på initiativet '100 flere ansatte (årsværk) på fødeafdelingerne'

Initiativet skal bl.a. understøtte øget kapacitet, bidrage til bedre arbejdsvilkår, trivsel, og kontinuitet samt styrke fagligheden på fødeafdelingerne. Danske Regioner følger op på initiativet kvantitativ, som eksemplificeret i tabel 2 og tabel 3.

Tabel 2. Antal årsværk på fødeafdelingerne*					
	2021	2022	2023	2024	2025
Region Hovedstaden	1459				
Region Sjælland	394				
Region Syddanmark	551				
Region Midtjylland	655				

Region Nordjylland	251				
I alt	3310				

*Danske Regioner oplyser, at regionerne har forskellige definitioner af en fødeafdeling pga. forskellig organisering. Tallene kan derfor ikke sammenlignes på tværs af regionerne, men udelukkende sammenlignes med de foregående år i den enkelte region.

Tabel 3. Antal årsværk på fødeafdelingerne* fordelt på personalegrupper						
	Jorde- mødre	Adm. per- sonale	SOSU	Sygeple- jersker	Andet	I alt
2021	1575	224	182	705	534	3220
2022						
2023						
2024						
2025						

*Danske Regioner oplyser, at regionerne har forskellige definitioner af en fødeafdeling pga. forskellig organisering. Tallene kan derfor ikke sammenlignes på tværs af regionerne, men udelukkende sammenlignes med de foregående år i den enkelte region.

Opfølgning på initiativet 'Rekrutterings- og fastholdelsespakke til fødeafdelingerne'

Initiativet skal bl.a. bruges til lokale indsatser, der kan understøtte tilstrækkeligt sundhedspersonale.

Danske Regioner følger op på initiativet kvalitativt indeholdende en udfoldet beskrivelse af regionernes iværksatte indsatser og anvendelse af midlerne.

Opfølgning på initiativet 'Ret til to dages barselsophold eller hjemmebesøg for førstegangsfødende'

Initiativet har til formål, at give førstegangsfødende ret til to dages barselsophold eller hjemmebesøg ved udskrivning inden for 24 timer. Det skal bl.a. bidrage til at sikre en ensartet kvalitet i efterfødselsindsatsen på tværs af landet samt sikre tryk- og støtte og faglig vejledning for familierne i de første dage efter fødslen.

Danske Regioner følger årligt op på initiativet kvalitativt på den gennemsnitlige indlæggelsestid ift. antal førstegangsfødende (eksemplificeret i tabel 5) samt antal hjemmebesøg (eksemplificeret i tabel 6). Danske Regioner understreger i den forbindelse, at hospitalerne ikke har mulighed for at registrere, om kvinderne er blevet tilbudt to dages barselsophold. Hospitalerne registrerer indlæggelsestiden hos de kvinder, der er indlagt efter fødslen, men skelner fx ikke mellem dem, der er indlagt efter en kompliceret fødsel (fx akut kejsersnit), og dem der har gjort brug af deres ret til to døgners ophold, selv om de har haft en ukompliceret fødsel. Det registreres heller ikke, om førstegangsfødende har fået tilbud om at blive i to døgn, men har takket nej. En evaluering af retten til to dages barselsophold alene på baggrund af data på indlæggelsestid giver derfor ikke et præcist billede af implementeringen af initiativet.

I forhold til antal hjemmebesøg oplyser Danske Regioner, at hospitalerne heller ikke registrerer, hvis en familie er blevet tilbudt hjemmebesøg efter udskrivelse fra hospitalet inden for 24 timer, men har takket nej.

Der vil udover den kvantitative opfølgning (jf. tabel 5 og tabel 6) også blive fulgt kvalitativt op på initiativet. Den kvalitative opfølgning har til formål at give et billede af, hvordan det går med implementering af initiativet i regionerne.

Tabel 5. Gennemsnitlig indlæggelsestimer for førstegangsfødende, samt antal fødende*	Antal førstegangsfødende 2021	Gns. antal indlæggelsestimer for førstegangsfødende 2021
Region Hovedstaden		
0-24 timer	-	-
Over 24 timer	-	-
<i>Gennemsnitlig antal timer i alt</i>	-	-
Region Sjælland		
0-24 timer		14,87
Over 24 timer		55,56
<i>Gennemsnitlig antal timer</i>		46,1

Region Midtjylland		
0-24 timer		11,5
Over 24 timer		67,9
<i>Gennemsnitlig antal timer</i>		59,2
Region Nordjylland		
0-24 timer		9,2
Over 24 timer		72,1
<i>Gennemsnitlig antal timer</i>		58,4
Region Syddanmark		
0-24 timer		12,33
Over 24 timer		86,56
<i>Gennemsnitlig antal timer</i>		64,7
I alt		

*Tabel 5 er eksemplificeret med år 2021 men vil blive udvidet med de øvrige år i forbindelse med Danske Regioners løbende afrapportering.

Tabel 6. Antal hjemmebesøg for førstegangsfødende (fysiske og virtuelle)	2021	2022	2023	2024	2025
Region Hovedstaden	-				
Region Sjælland	-				
Region Syddanmark	416				
Region Midtjylland	-				
Region Nordjylland	138				
Antal hjemmebesøg i alt på landsplan	-				